
INFORMACJE

PIOTR PRUS

Akademia Techniczno-Rolnicza w Bydgoszczy

JUBILEUSZ PROFESORA BOGDANA M. WAWRZYNIAKA

W dniach 12 - 14 września 2005 roku miały miejsce uroczyste obchody jubileuszu 70-lecia oraz 47-lecia pracy zawodowej prof. dr hab. Bogdana M. Wawrzyniaka, w tym 30 lat kierowania Katedrą Doradztwa w Agrobiznesie. Uroczystość była połączona z międzynarodową konferencją naukową nt.: „Pozycja społeczno-zawodowa rolników indywidualnych po wejściu do Unii Europejskiej”, którą zorganizowała Katedra Doradztwa w Agrobiznesie Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy, przy współudziale Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu.

Profesor Bogdan M. Wawrzyniak jest związany z uczelnią w Bydgoszczy od roku 1972, kiedy to podjął pracę w filii Wydziału Rolniczego AR w Poznaniu z siedzibą w Bydgoszczy. Jednak najważniejszy okres w życiu Pana Profesora rozpoczął się w 1975 roku, kiedy to ówczesny Rektor nowo powstałej (w 1974 roku) ATR powierzył Panu Profesorowi utworzenie Zakładu Doradztwa i Upowszechniania Postępu w Rolnictwie, który przekształcił się w Zakład Doradztwa Rolniczego, a później w Katedrę Doradztwa w Agrobiznesie.

Profesor B. M. Wawrzyniak jest cenionym specjalistą w zakresie doradztwa rolniczego. Jego wiedza i doświadczenie są przydatne polskiej nauce oraz rolnictwu, szczególnie teraz, po przystąpieniu do Unii Europejskiej, gdy nasze rolnictwo stoi przed wyzwaniami związanymi z dostosowywaniem się do konkurencji na wspólnym rynku. Owocem jego pracy naukowej jest 435 publikacji, w tym 8 książek, 2 odręczniki akademickie, 3 skrypty, 76 oryginalnych prac twórczych oraz kilkaset innych publikacji w postaci artykułów naukowych i popularno-naukowych. Do najważniejszych pozycji książkowych z ostatnich lat należą: „Doradztwo w agrobiznesie” (2000), „Monografia rolnictwa województwa kujawsko-pomorskiego” (2002), „Doradztwo i postępowanie w rolnictwie polskim” (2003), „Przemiany struktury agrarnej w rolnictwie polskim” (2004), „Ubezpieczenia społeczne rolników” (2005). Wśród osiągnięć w pracy dydaktycznej należy podkreślić opiekę nad 434 pracami magisterskimi, inżynierskimi i licencjackimi. Profesor był promotorem 7 prac doktorskich, opiekunem naukowym 2 przewodów habili-

tacyjnych, recenzentem 27 prac doktorskich, 2 prac habilitacyjnych oraz 15 przewodów profesorskich.

W ciągu 30 lat kierowania Katedrą Doradztwa w Agrobiznesie Profesor B. M. Wawrzyniak zorganizował 15 konferencji naukowych o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym, był również przewodniczącym komitetu organizacyjnego IX Kongresu SERiA w 2002 roku w Bydgoszczy. Od 1991 roku przewodniczy Komitetowi Okręgowemu Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych i jest członkiem Komitetu Głównego OWiUR (zorganizował 14 olimpiad okręgowych i 2 o charakterze centralnym).

Jest także członkiem następujących organizacji i towarzystw naukowych: Międzynarodowe Stowarzyszenie Doradztwa Rolniczego, Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, Włocławskie Towarzystwo Naukowe, Stowarzyszenie Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu, Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Wiedzą. W czasie swojej pracy odbywał wyjazdy studyjne do wielu krajów, w tym do Niemiec, Holandii, Szwajcarii, Danii, Szwecji, Norwegii i Rosji.

Za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne był wielokrotnie nagradzany. Otrzymał następujące odznaczenia i nagrody: w roku 1974 – Złoty Krzyż Zasługi, 1977 roku – Zasłużony Pracownik Rolnictwa, 1979 – Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, 1980 – nagroda indywidualna III stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, 1986 - nagroda indywidualna III stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, 1989 – Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, 1991 – Godność Honorowego Członka Włocławskiego Towarzystwa Naukowego, 1996 – Medal Komisji Edukacji Narodowej, 2005 – Nagroda indywidualna I-stopnia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu za całokształt działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej, 2005 – Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski.

Obchody jubileuszowe oraz konferencję uświetnili swoją obecnością liczni goście z całej Polski oraz z zagranicy, którzy reprezentowali następujące ośrodki badawczo-rozwojowe, oświatowe, doradcze, informacyjne, administracyjne, finansowe, usługowe oraz przedsiębiorstwa: Humboldt University of Berlin w Niemczech, Latvia University of Agriculture na Łotwie, Slezská Univerzita v Opavě w Czechach, Byelorussian State Agricultural Academy na Białorusi, Århus University w Danii, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Rzeszowski, Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Politechnikę Białostocką, Akademię Podlaską w Siedlcach, Akademię Ekonomiczną w Poznaniu, Akademię Ekonomiczną we Wrocławiu, Akademię Rolniczą w Poznaniu, Akademię Rolniczą w Szczecinie, Akademię Rolniczą we Wrocławiu, Akademię Rolniczą w Krakowie, Akademię Morską w Gdyni, Kujawsko-Pomorską Szkołę Wyższą w Bydgoszczy, Akademię Techniczno-Rolniczą w Bydgoszczy, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Boninie, Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach,

Institut Zootechniki w Krakowie, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie, Dolnośląski Oddział Regionalny ARiMR we Wrocławiu, Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie, Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Bydgoszczy, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Urząd Miasta w Czersku, Chr. Hansen Polska sp. z o.o.

Nadesłane na konferencję artykuły naukowe (123) zostały opublikowane w Pracach Komisji Nauk Rolniczych i Biologicznych, wydawanych przez Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, w ramach Prac Wydziału Nauk Przyrodniczych – Seria B Nr 57. Publikacja została dofinansowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W skład Honorowego Komitetu Organizacyjnego, który objął patronat nad konferencją, weszli: Edward Szymański (minister w Kancelarii Prezydenta RP), Romuald Kosieniak (wojewoda Kujawsko-Pomorski), Waldemar Achramowicz (marszałek woj. kujawsko-pomorskiego), prof. Zbigniew Skinder (rektor ATR), prof. Jacek Żarski (dziekan Wydziału Rolniczego ATR), prof. Aleksander Lewczuk (UWM w Olsztynie), prof. Antoni Mickiewicz (AR w Szczecinie), prof. Zygmunt Przychodzeń (SGGW w Warszawie), prof. Józef Ryznar (AR we Wrocławiu). Poszczególnym sesjom referatowym przewodniczyli kolejno: prof. Sławomir Zawisza, prof. Stanisław Urban oraz prof. Zygmunt Przychodzeń.

Profesor Bogdan M. Wawrzyniak - przewodniczący Komitetu Organizacyjnego - dokonał uroczystego otwarcia konferencji. Po nim głos zabierali zaproszeni goście. W imieniu Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, współgospodarza konferencji, wystąpił Jan Wadoń (dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego), który dokonał multimedialnej prezentacji województwa kujawsko-pomorskiego, przedstawiając jego pozycję w kraju oraz strategię rozwoju województwa do roku 2020. Następnie Andrzej Gross (dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Oddziału Regionalnego ARiMR), skupił się na ocenie rolnictwa kujawsko-pomorskiego po roku funkcjonowania w Unii Europejskiej, w aspekcie korzystania z funduszy strukturalnych i dopłat bezpośrednich.

Duże zainteresowanie słuchaczy wzbudził Leonid Worobjow z Akademii Rolniczej w Szczecinie, który przedstawił przesłanki dla rozwiązania społeczno-ekonomicznych problemów wsi na Białorusi, sformułował cel oraz podstawowe kierunki polityki społecznej, a także scharakteryzował program zwiększenia efektywności agro-przemysłowego kompleksu na Białorusi w latach 2005-2010.

Rolę Agencji Rynku Rolnego w procesie kształtowania Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej w Polsce przedstawiła dyrektor OT ARR w Bydgoszczy Edyta Zakrzewska. Dyrektor Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Roman Sass, wprowadził słuchaczy w problematykę funkcjonowania systemu doradczego w Polsce. Sporo uwagi poświęcił na przybliżenie zmian, jakie nastąpiły w doradztwie rolniczym po nadaniu ODR-om osobowości prawnej, scharakteryzowanie

roli Społecznych Rad Doradztwa Rolniczego oraz wypunktowanie zadań stawianych doradcom przez samych rolników, którzy w głównej mierze oczekują informacji rynkowych, doradztwa ekonomicznego oraz pomocy w wypełnianiu wniosków i informacji o źródłach wsparcia finansowego. Na temat misji doradztwa oraz nauki na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa wypowiedział się Eugeniusz K. Chyłek z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W tematykę związaną z bezpieczeństwem żywnościowym wprowadziła uczestników konferencji Marie Gabryšová z Czech, która zwróciła baczną uwagę na aspekty związane z ochroną konsumentów. O szansie pozyskania dodatkowych rynków zbytu dla polskiego rolnictwa dzięki rozwojowi produkcji żywności ekologicznej przekonywała w swoim wystąpieniu Marzena Wanczura z ATR w Bydgoszczy.

Nad zmianami w strukturze ludności i gospodarstwach rolniczych skupił się w swoim wystąpieniu Andrzej P. Wiatrak z Uniwersytetu Warszawskiego, który przedstawił analizę zmian w zasobach ludności rolniczej i strukturze obszarowej. Na długotrwałą dekonjunkturę w ogólnej sytuacji w rolnictwie i na wsi, skutecznie hamującą owe przemiany, zwrócił również uwagę Jan Siekierski z Akademii Rolniczej w Krakowie, którego zdaniem wpływ na tę niekorzystną tendencję ma zmniejszanie się opłacalności produkcji rolniczej, przemiany na rynku pracy, utrzymujące się wysokie bezrobocie jawne i ukryte. O ogromnej roli pozarolniczej działalności gospodarczej w kształtowaniu pozycji społeczno-zawodowej rolników indywidualnych przekonywała Alicja Stolarska z SGGW w Warszawie. Temat zmian struktury zatrudnienia i dochodów ludności rolniczej podjął w swoim wystąpieniu również Henryk Łabędzki z Akademii Rolniczej we Wrocławiu.

Źródłem środków finansowych, mających poprawić sytuację ekonomiczno-społeczną wsi i rolnictwa, mogą być fundusze strukturalne, o czym mówiła Elżbieta Szymańska z SGGW w Warszawie. Pozyskanie funduszy inwestycyjnych wymaga jednak od rolników spełnienia określonych warunków odnośnie prowadzonego gospodarstwa, wykształcenia, czy wieku. Wsparcie finansowe dotyczy nie tylko rolników, ale również samorządów lokalnych, przedsiębiorstw przetwórczych i usługowych. O stopniu dotychczasowego wykorzystania funduszy unijnych w gminach małopolskich poinformował zebranych Jacek Puchała z Akademii Rolniczej w Krakowie. Efektywne wykorzystanie unijnych funduszy, według Hanny Pondel z Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, wymaga sprawnego programowania, finansowania i monitorowania. Do tej pory można było zaobserwować deficyt w każdej z trzech wymienionych sfer. Dlatego nie można całą odpowiedzialnością za ewentualne kłopoty z zagospodarowaniem oferowanej przez Unię Europejską pomocy obarczać wyłącznie samych jej beneficjentów. Ogromna rola koordynacyjna, co zauważył Jacek Willecki z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, w realizowaniu programów pomocowych spoczywa na władzach krajowych i regionalnych. Na szczeblu krajowym odpowiedzialne są za

to przede wszystkim odpowiednie departamenty Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Gospodarki i Pracy, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak również Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencja Rynku Rolnego, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W skali lokalnej odpowiedzialność spoczywa na Urzędach Wojewódzkich i Marszałkowskich, regionalnych oddziałach ARiMR, ARR oraz Wojewódzkich Funduszach Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dalsza dyskusja dotyczyła tematów związanych z konkretnymi branżami produkcyjnymi. Pozycję polskich producentów jabłek po wstąpieniu do Unii Europejskiej scharakteryzowała Sylwia Kierczyńska z Akademii Rolniczej w Poznaniu. Ocenę sytuacji producentów owoców miękkich przedstawiła Marta Domagalska-Grędyś z Akademii Rolniczej w Krakowie. O perspektywach rozwoju produkcji mleka na Dolnym Śląsku mówiła Danuta Mierzwa z Akademii Rolniczej we Wrocławiu.

Technologie informacyjne stosowane w globalnych firmach związanych z agrobiznesem przedstawił Ludosław Drelichowski z ATR w Bydgoszczy, który zaprezentował najbardziej zaawansowane standardy systemu zintegrowanego SAP oraz narzędzia business intelligence. Przedstawiona analiza dotyczyła studium przypadku średniej firmy agrobiznesu, ukazując uwarunkowania jej sukcesu na rynku UE poprzez pryzmat uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych.

Treść zaprezentowanych referatów była bardzo bogata i obszerna. Udział w obradach pracowników reprezentujących różne ośrodki naukowe z Polski i z zagranicy, nie tylko rolnicze, jak również osób związanych z administracją rządową i lokalną oraz szeroko rozumianym agrobiznesem był dodatkowym atutem. Pozwoliło to spojrzeć na problemy, z jakimi borykają się rolnicy indywidualni, z wielu stron i ująć je w sposób kompleksowy.

Jubileuszowa konferencja zakończyła się uroczystą kolacją, w trakcie której uczestnicy mieli zaszczyt osobiście złożyć na ręce Profesora Wawrzyniaka gratulacje i życzenia. Odczytano również list gratulacyjny jaki Szanowny Jubilat otrzymał w sierpniu 2005 roku od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin, z podziękowaniami za wspaniałe osiągnięcia naukowe i zawodowe, bogaty dorobek publicystyczny, pracę organizatorską i sukcesy dydaktyczne, świadectwa uznania dla służby polskiej nauce. W liście znalazły się również życzenia dla Pana Profesora długich lat zdrowia i pomyślności oraz słowa wdzięczności za wspaniałą wzór naukowca i praktyka, którego pasja zawodowa oraz praca badawcza znalazły konkretne zastosowanie i przyniosły wymierne korzyści polskiemu rolnictwu.

Zespół Redakcyjny Zagadnień Doradztwa Rolniczego dołącza się do życzeń dla Pana Profesora, licząc na dalszą owocną – jak dotychczas – współpracę.